

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/598/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Miskolci Törvényszék 2.Pf.20.334/2024/18. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda, dr. Mester Csaba ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Miskolci Törvényszék 2.Pf.20.334/2024/18. számú ítélete és a Mezőkövesdi Járásbíróság 2.P.20.181/2022/44. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1 Az indítvány alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó – az alapügy felperese – 2010-ben közlekedési balesetet szenvedett, amikor egy tehergépjármű nem adta meg az elsőbbséget a motorkerékpárjának. A baleset következtében az indítványozó maradandó sérüléseket szenvedett, amelyek közül kiemelkedik, hogy a jobb lábszárát amputálni kellett. Az indítványozó számára ez az állapot tartós életminőség-romlással és folyamatos gyógykezelési, rehabilitációs szükséglettel járt.
- [3] A baleset után a felelősségbiztosító részben megtérítette az indítványozó kárát, azonban több vagyoni és nem vagyoni elemet vitatott, így az indítványozó pert indított a teljes kárigény érvényesítése érdekében. Az előzményi kártérítési perben a bíróság jogerős ítéletben megállapította az indítványozó jogosultságát bizonyos mértékű kártérítésre, beleértve egy fejlettebb, magasabb műszaki színvonalú lábszárprotézis költségeit is. A jogerős ítélet rögzítette, hogy a protézis gyártói kihordási ideje három év.
- [4] A jelen ügy alapját képező keresetet az indítványozó 2022-ben indította, arra hivatkozással, hogy a korábbi lábszárprotézis kihordási ideje lejárt, és annak cseréje

szükségessé vált. Az indítványozó az újabb csereköltség megtérítését kérte, ideértve a protézis teljes árát. Az indítványozó álláspontja szerint a jogerős előzményi ítélet anyagi jogerővel állapította meg a háromévenkénti cserejogosultságát, ezért a mostani perben kizárólag annak ténye releváns, hogy eltelt-e három év, függetlenül a tényleges meghibásodás bizonyításától.

- [5] Az elsőfokon eljáró Mezőkövesdi Járásbíróság a 2024. január 18. napján hozott, 2.P.20.181/2022/44. számú ítéletében elutasította a keresetet. A bíróság az elutasítást azzal indokolta, hogy a kihordási idő lejártá önmagában nem elegendő a csere szükségességének igazolására; az igény érvényesítéséhez a protézis tényleges használhatatlanságát, elhasználódását, vagy javíthatatlanságát is bizonyítani kell. Az ítélet szerint a felperes ilyen bizonyítékot nem szolgáltatott, mivel a korábbi protézis már nem állt rendelkezésre (az indítványozó állítása szerint a meghibásodott protézist javításra leadta, ám az azóta sem került elő, így nem volt lehetősége azt a perben rendelkezésre bocsátani), és a bemutatott dokumentumok (árajánlat, orvosi vélemény, forgalmazói nyilatkozat) nem voltak elegendők annak igazolására, hogy a csere indokolt.
- [6] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Miskolci Törvényszék a 2024. november 19. napján kelt, 2.Pf.20.334/2024/18. számú jogerős ítéletében az elsőfokú döntést helybenhagyta. A törvényszék hangsúlyozta, hogy az előzményi perben hozott jogerős ítélet valóban megállapította a háromévenkénti csereigény lehetőségét, de azt nem rögzítette, hogy minden hároméves periódus végén automatikusan új protézisre lenne jogosult az indítványozó. Kifejtette, hogy a csereköltségek megtérítése kizárólag akkor követelhető, ha a konkrét esetben bizonyítható, hogy a meglévő protézis nem alkalmas a rendeltetésszerű használatra. Ennek igazolása az adott perbeli helyzetben nem történt meg, a szakértői vélemény szerint a protézis kihordási idejének lejártá önmagában nem indokolja automatikusan a cserét, amennyiben az eszköz megfelelően működik vagy javítható. A törvényszék külön hangsúlyozta, hogy a kihordási idő társadalombiztosítási fogalom, amelynek elteltét követően valószínűsíthető, de nem bizonyos, hogy a segédeszköz elhasználódott. A fogalom nem alkalmas arra a törvényszék szerint, hogy annak felhasználásával kártérítési igények elbírálására kerüljön sor, mert a jogszabály alapvetően finanszírozási irányú előírásokat tartalmaz. Azt is kiemelte, hogy az előzményi perben hozott jogerős ítélet a jelen perbeli kereseti igényt nem bírálta el, sem jogalapjában, sem összecszerűségében, így a törvényszék álláspontja szerint fel sem merülhetett az anyagi jogerőhatás, ebből következően annak megsértése sem.
- [7] 1.2. Az indítványozó a törvényszék ítéletének meghozatalát követően az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Mezőkövesdi Járásbíróság és a Miskolci Törvényszék ítéleteinek megsemmisítését. A hiánypótlási felhívás nyomán kiegészített indítványban kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített

jogállamiság és jogbiztonság elvét, a VI. cikk (1) bekezdését, a XV. cikk (1), (2), (3) és (5) bekezdésben foglalt egyenlőséghez való jogot, a XX. cikk (1) bekezdésben biztosított testi és lelki egészséghez való jogot, a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, továbbá az Alaptörvény 28. cikkét.

- [8] Az indítványozó szerint a bíróságok tévesen értelmezték az előzményi jogerős ítélet tartalmát, amikor nem tekintették azt anyagi jogerővel bíró rendelkezésnek a háromévenkénti csereigényre vonatkozóan. Az volt az álláspontja, hogy az előzményi ítélet szerint a háromévenkénti csere indokolt, csak annakösszecszerelése lehet kérdéses. Véleménye szerint a jogerős döntés alapján neki nem kellett volna újra bizonyítania, hogy a kihordási idő elteltével a protézis használhatatlanná vált; elegendő lett volna az időmúlás igazolása. Álláspontja szerint az, hogy a bíróság ezzel szemben újabb bizonyítási kötelezettséget állapított meg, megsértette az anyagi jogerőt, ami végső soron sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését.
- [9] Az indítványozó azt is állította, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sértette az, hogy a bíróság szükségesnek tartotta a szakértői bizonyítás lefolytatását, holott a korábbi perben hozott jogerős ítélet is tartalmazta azt a megállapítást, hogy nem minősül szakkérdésnek a kár bekövetkezése, a protézis cseréje pedig 3 évenként szükséges.
- [10] Végezetül azt is állította, hogy az eljárás és az ítéletek megfosztották őt mint fogyatékossgal élő a számára a kártérítésből megvásárolható protézis segítségével elérhető legmagasabb minőségű testi és lelki egészségtől, mivel számára azt a jogsértően elutasított kártérítés összegéből lehetett volna biztosítani. Ennélfogva az ítéletek szerinte sértik a XV. cikk (5) és a XX. cikk (1) bekezdés rendelkezéseit is, hiszen az alperes által fizetendő kártérítést biztosíthatta volna az indítványozó számára az állapotához képest legteljesebb testi és lelki egészséget.
- [11] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.
- [12] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő 60 napon belül nyújtotta be [Abtv. 30. § (1) bekezdés].
- [13] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány a VI. cikk (1) bekezdés, a XV. cikk (1), (2), (3) és (5) bekezdés, a XX. cikk (1) bekezdés és a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Ugyanakkor az indítványban megjelölt B) cikk (1) bekezdésére az

Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint csak a kellő felkészülési idő hiányával, illetve a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz {lásd például: 3045/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [12]}, ami jelen ügyben nem teljesült. Továbbá az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak a 28. cikk sem {lásd például: 3004/2021. (I. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}. Ez alapján ezek az indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja előírásainak. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálándó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont]. Az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont]. Ugyanakkor az indítványozó a VI. cikk (1) bekezdése állított sérelmével kapcsolatban egyáltalán nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető indokolást (csak megemlítette ezt a cikket), a XV. cikk (1), (2), (3) és (5) bekezdés, továbbá a XX. cikk (1) bekezdés állított sérelmével kapcsolatban pedig mindösszesen arra szorítkozott, hogy az általa felvázolt történeti tényállás egyes elemeit összefüggésbe hozta a vonatkozó alaptörvényi rendelkezésekkel. Azt azonban nem támasztotta alá alkotmányjogilag értékelhető indokolással, hogy miért sérültek ezek a rendelkezések. Mindezek alapján ezek az indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontja előírásainak.

- [14] Az indítvány egyebekben – Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont]. Az indítvány továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető [Abtv. 27. §]. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz.
- [15] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételege, vagy alapvető vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [16] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel a panasz tartalmára és az Alkotmánybíróságnak a XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos, részletesen kimunkált esetjogára. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely felvethető-e.
- [17] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. E körben ugyanakkor az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság a jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában az eljáró bíróságok azon jogértelmezését vitatta, miszerint az indítványozónak kellett volna bizonyítania azt, hogy a protézist szükségszerűen cserélni kell. Az eljáró bíróságok ugyanakkor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségüknek eleget téve, alkotmányjogi értelemben kellő részletességgel indokolták meg azon álláspontjukat, hogy miért utasítják el az indítványozó keresetét. Önmagában az a tény, amely szerint az indítványozó a bíróságok jogértelmezésével, a bizonyítékok számbavételével és mérlegelésével kapcsolatos álláspontjával nem ért egyet, alkotmányjogi panaszra még nem szolgáltatathat alapot. Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában az eljáró bíróságok tényállás-megállapítását és bizonyíték-értékelését kifogásolta, amely azonban kívül esik az Alkotmánybíróság hatáskörén, függetlenül az indítványozó állításainak helytállóságától vagy helytelenségétől.

- [19] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott – figyelembe véve a bíróságok ítéletében kifejtett indokolását –, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza a sérelmezett döntéssel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel. Az indítvány az eljáró bíróságok döntésével kapcsolatban nem alkotmányossági, hanem törvényességi, szakjogi kifogásokat fogalmaz meg. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.
- [20] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. október 21.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró